

یادداشت

بارگشت به گذشته ممکن نیست

جلال خوش چهره

تحلیلگر مسائل بین الملل

واقعیت های جاری جامعه ایرانی نشان داده که بازگشت به گذشته و تلاش برای تثبیت آن، ممکن نیست. این هدف حتی با شیوه ها و رویه های جدید هم جواب نخواهد داد؛ وقتی باورهای عمومی دچار تغییرات ماهوی شده است. اما آیا دیگری چون اصلاح طلبان و یا اعتدالگرایان درون نظام سیاسی خواهند توانست به تغییر نگرش ها و مطالبات عمومی پاسخ دهند؟ این همان پرسش کلیدی است که به رغم شتاب تحولات اجتماعی هنوز اوضاعی است که کار را از انداز، هشدار و یا نصایح معمول بیرون ساخته و سخن، ایده نو و راهگشا را نزد همه مدعیان کنشگری لازم کرده است. همه آنچه تاکنون از سوی کنشگران اعم از راست، چپ و میانه گفته شده، مدت هاست که تاگی و نفوذ خود را از دست داده اند. اکنون باید حرف حالا را زد و میان گذشته و آینده پلی ساخت که افکار عمومی با آن همذات پنداری کند. روزگاری سخنان و ایده های نو مانند آنچه «محمد خاتمی» در انتخابات ریاست جمهوری سال ۱۳۷۶ با عنوان «جامعه مدنی» پیشنهاد کرد، با استقبال کم نظیر در تاریخ انتخاباتی ایران روبه رو شد. درک مردم از این ایده، باور اصلاح و تلاش برای نهادینه کردن آن در خدمت به مصالحه عمومی بود. اما این ایده به سرعت با دیوار ستبر مقاومت مخالفانش روبه رو شد. مخالفان، خود ایده تازه ای را با عنوان «عدالت محوری» به میدان آوردند. اصلی ترین مدعی این ایده «محمود احمدی نژاد» بود. تجربه تلخ دولتش در دو دوره ریاست جمهوری، حتی محافظه کارانی که حالا اصولگرا خوانده می شدند را نیز دچار سرخوردگی کرد. در این میانه، محافظه کاران یا جریان راست دیروز، کوشیدند با تغییر تابلو خود به «اصولگرا» یا تابلوهای چندگانه میان تغییرات اجتماعی چنان قدرتمند و پرشتاب بود که جریان «اعتدالی» بتواند گوی رقابت را از دو قطب دیگر بروده و هشت سال برمسند نظام اجرایی تکیه زند. جریان اعتدالگرانه محافظه کار و نه اصلاح طلب شش دانگ بود. این جریان با رویکردی عملگرایانه ایده هایش را در قالب اصلاح رویه سیاست خارجی و تغییر آن از رویکرد تجدید نظر طلبانه در روابط خارجی به گفت و گو و مشارکت ارائه کرد. ماهیت رویکردی جریان یاد شده، اصلاحات اقتصادی در پرتو اصلاح در رویکرد سیاست خارجی بود. این بهم با استقبال دوباره مردم روبه رو شد. حالا افکار عمومی با دلز دگی از شعارهای گزشتگان که همچنان در ابهامات خود سرگردان بودند، رویکرد عملگرایانه را امکانی برای بازگشت به زندگی عادی و بیرون رفتن از نبود «طبیعت» در چشم انداز زیست عمومی باور کرد. استقبال گرم از انتخابات سال های ۱۳۹۲-۱۳۹۶ به واقع فرصتی دیگر بود که مردم برای خود و نظام سیاسی قائل شدند. این امید اما به سرعت با سرخوردگی های دوباره روبه رو شد. این سرخوردگی در دو انتخابات بعد یعنی ریاست جمهوری و مجلس یازدهم بازتابی هشدار دهنده یافت. اکنون دولت و مجلس کنونی نیز که پیامد تجربه گذشته سیاسی جامعه ایرانی است، با وضعی شبیه به دولت های محاسلی گذشته در پایان کار خود نذا افکار عمومی روبه رویند. این درحالی است که به نظر می رسد کنشگران رقیب برای ترغیب افکار عمومی جز اظهار زنی های متقابل، ایده نو و راهگشایی را در جتنه ندارند. در واقع گره اصلی همین مهم است که سبب کم توجهی عمومی از رقابت ها در آستانه انتخابات مجلس دوازدهم شده است. ممکن است تمامیت خواهان بر این تصور باشند که مشارکت اندک انتخاباتی، مامن موفقیت آنان در کسب کرسی های قدرت باشد ولی تجربه دولت سیزدهم و مجلس کنونی تا همین حالا هم به خوبی نشان داده که بدون حمایت و اعتبار عمومی هیچ تدبیری کارساز نخواهد بود؛ به ویژه هنگامی که اوضاع اقتصادی هر روز وضع اقتضای بیشتری به خود می گیرد. برخی علاقه دارند که مدام گوشزد کنند که همه بدانند «شمشیر قدرت» در اختیار نیست، اما این شمشیر اگر نتواند به مطالبات فرایزیده عمومی پاسخ دهد، جز آشفتنگی اجتماعی پیامد دیگر نخواهد داشت. بسنده کردن دیگر جریان های سیاسی از جمله اصلاح طلبان و اعتدالگرایان به اعتراض به رد صلاحیت های انتخاباتی برای ترغیب مشارکت هائیز چندان کارساز نخواهد بود تا وقتی ایده تازه و جذابی را ارائه نکرده اند. مسئله رفتن بازفتن این نامزد بیان دیگری به مجلس نیست، مسئله، ایده یا ایده هایی است که مردم را برای مشارکت در انتخابات ترغیب کند. مسئله، حرکت تغییر زمان و اوضاعی است که آن را باهمه گذشته متفاوت کرده است. همه طرف ها لازم است با این درک روشن همراه شوند که بازگشت به گذشته ممکن نیست.

خبر

ابوالفضل ظهرهوند؛

استفاده از سلب ریتی ها مانع می شود که بلوغ سیاسی در ایران اتفاق بیفتد

یک کارشناس مسائل سیاسی درباره استفاده مجموعه های سیاسی از سلب ریتی ها برای جذب رای و بالا بردن سطح مشارکت گفت: اگر بخواهیم با هر لطایف الحیلی مردم را پای صندوق های رای بیارویم استفاده از سلب ریتی ها یا نقل یکسری احادیث با این مضمون که «هر کسی رأی ندهد آن دنیا به جهنم خواهد رفت» یک روش موثر خواهد بود. مردم با این روش هایی صندوق رأی می آیند، اما در نهایت نمی دانند برای چه این کار را انجام دادند. ابوالفضل ظهروهوند افزود: الان کف گیر ته دیگ خورده است. سلب ریتی که شاید نماز نخواندن و جمهوری اسلامی را نیز قبول نداشته باشد با گرفتن پول حاضر باشد که برای تشویق مردم به مشارکت در انتخابات تبلیغ هم بکند. کمالاتیکه در ادوار گذشته انتخابات نیز این اتفاق را شاهد بودیم بنابراین یک امر رایجی است. این تحلیلگر مسائل سیاسی اظهار کرد: شاید استفاده از سلب ریتی ها قدری سطح مشارکت را بالا ببرد ولی آنقدر نخواهد بود که مدنظر رهبر معظم انقلاب است. سلب ریتی هم یک رای دارد اما جامعه باید خود آگاه و بصیر باشد یعنی بدانند که رأی دادن چه تأثیری می تواند روی سرنوشت کشور و جامعه خواهد داشت. وی ادامه داد: اگر باید سطح آگاهی جامعه طوری بالا برود که مردم از بین گفتمان های سیاسی انتخاب کنند و به گفتمان مطلوب شان رأی دهند. با راه دادیم که سلب ریتی ها به نفع یک فهرست انتخاباتی مجلس یا مامرز ریاست جمهوری وارد عرصه شدند اما خیلی زود تغییر جهت دادند. علتش هم روشن است چون سلب ریتی خریدنی است، او همین طوری از کسی حمایت نمی کند. مثلامی گویند فلاتی یک میلیون فالوئر دارد بنابراین می توان پولی به او بدهیم و تبلیغ ما را انجام دهد. ظهروهوند تصریح کرد: سلب ریتی ها پایبندی سیاسی به هیچ جریانی ندارند و چرخش های آنها به اعتبار سیاسی یک جریان می تواند تلطامت جریان ناپذیری را وارد کند.

غلامعلی جعفرزاده در گفت و گو با «آرمان ملی»:

رئیس باهمی دست فرمای حرکت کند در انتخابات بعدی رأی نمی آورد

مردم در انتخابات شرکت کنند جبهه پایداری

از صحنه سیاسی حذف می شود

برخی نمایندگان نسبت به وظایف

خود توجیه نیستند

آرمان ملی - احسان انصاری: انتخابات مجلس دوازدهم در شرایطی در اسفندماه برگزار می شود که مهم ترین رقیب انتخاباتی جریان های سیاسی فعلا دلسردی بخشی از جامعه و چگونگی ترغیب مردم به حضور در انتخابات است. جریان های مختلف نیز برای این موضوع راه حل های متفاوتی در نظر گرفته اند. غلامعلی جعفرزاده، نماینده سابق مجلس شورای اسلامی و عضو شورای مرکزی حزب اعتدال و توسعه مهمان روزنامه «آرمان ملی» بود و شرایط انتخابات آینده را تحلیل و بررسی کرد. جعفرزاده در گفت و گو با «آرمان ملی» گفت: «واقعیت این است که برخی در دولت نیز تمایلی به برگزاری انتخابات مشارکتی ندارند. برخی در دولت به این نتیجه رسیده اند که اگر میزان مشارکت در انتخابات بالا باشد اثری از جبهه پایداری، شریان و... نمی بینید. این جریان ها به حداقل های جامعه تعلق دارند. تردید نکند اگر مردم در صحنه حضور پیدا کنند همه این جریان ها از صحنه سیاسی کنار می روند. از سوی دیگر اگر شرایط برای یک انتخابات رقابتی به وجود بیاید 90 درصد نمایندگان مجلس ریزش می کنند و دیگر در مجلس حضور نخواهند داشت.» در ادامه حاصل این گفت و گو را می خوانید.

با توجه به وضعیت تأیید صلاحیت ها آیا می توان به مشارکت پرشور در انتخابات مجلس امیدوار بود؟ چه تغییری باید صورت بگیرد که میزان مشارکت در انتخابات افزایش پیدا کند؟

واقعیت این است که گروهی استراتژی خود را مشارکت حداقلی در انتخابات قرار داده اند تا گروهی خاص حاکمیت کشور را به دست بگیرند. شاید در ابتدا من نیز گمان می کردم یکدستی حاکمیت نتیجه بدهد، اما با تأسف باید عنوان کنم که امروز یکدستی به ناکارآمدی هایی منجر شده است. اگر به وضعیت مجلس یازدهم توجه کنیم به این نتیجه می رسیم که در طول مدت نزدیک به چهار سال که از عمر مجلس می گذرد قیمت کالاهای مورد نیاز مردم همواره در حال افزایش بوده و از سوی دیگر سفره مردم روز به روز کوچک تر شد. در شرایط کنونی نیز عملکرد وزارت کشور و نهادهای اجرایی در ما اجرای تأیید صلاحیت ها باعث به وجود آمدن یک نوع دلسردی در میان بخشی از جامعه شده است. براساس قانون اساسی تفکیک قوا وجود دارد. تفکیک قوا به معنای این است که قوای مختلف بتوانند بر همدیگر نظارت داشته باشند. این در حالی است که گویی مجلس نقش نظارتی خود را فراموش کرده است. دولت نیز با رویکرد خود قائل به برنامه و بودجه نیست و اهمیتی به این موضوع نمی دهد. تنها کاری که دولت انجام می دهد این است که بودجه ای را بر دارد در استان های مختلف بچرخد و آنها را خرج کند. نتیجه رویکردی که دولت و مجلس در پیش گرفته اند قهر بخشی از جامعه با صندوق های رأی است. این در حالی است که قهر با صندوق راه حل خوبی نیست و نتیجه خوبی به همراه ندارد.

اگر قهر با صندوق صورت بگیرد چه اتفاقی رخ می دهد؟

واقعیت این است که برخی در دولت تمایلی به برگزاری انتخابات مشارکتی ندارند. این عده به این نتیجه رسیده اند که اگر میزان مشارکت در انتخابات بالا باشد اثری از جبهه پایداری و شریان و... نمی بینید. این جریان ها به حداقل های جامعه تعلق دارند. تردید نکند اگر مردم در صحنه حضور پیدا کنند همه این جریان ها از صحنه سیاسی می روند. اگر مردم مشارکت حداکثری کنند آقایی رئیسی نیز در انتخابات ریاست جمهوری بعدی با توجه به

براساس قانون اساسی تفکیک قوا وجود دارد. تفکیک قوا به معنای این است که قوای مختلف بتوانند بر همدیگر نظارت داشته باشند. این در حالی است که گویی مجلس نقش نظارتی خود را فراموش کرده است. دولت نیز با رویکرد خود قائل به برنامه و بودجه نیست و اهمیتی به این موضوع نمی دهد. تنها کاری که دولت انجام می دهد این است که بودجه ای را بر دارد در استان های مختلف بچرخد و آنها را خرج کند. نتیجه رویکردی که دولت و مجلس در پیش گرفته اند قهر بخشی از جامعه با صندوق های رأی است. این در حالی است که قهر با صندوق راه حل خوبی نیست و نتیجه خوبی به همراه ندارد

چهارشنبه

۱۴۰۲/۱۰/۲۷

۵۵ رجب ۱۴۴۵ / ۱۷ ژانویه ۲۰۲۴

armanmeli.ir

سال پنجم

شماره ۱۷۴۸

خبر

حضور، خواست و اقدام مردم یک اصل اساسی در اسلام است

ادامه از صفحه ۲-حضرت آیت... خامنه ای، مطالعه و انس با قرآن و حدیث و کتاب های معارفی را ضرورتی مهم برای غنابخشی به خطبه های نماز جمعه و پاسخ صحیح به نیازهای مخاطبان خواندند و گفتند: یک ضرورت دیگر برای ایفای مأموریت مهم امامت جمعه، دلسوزی و محبت ورزیدن به مردم است. ایشان در تبیین ویژگی های بی نظیر مردم ایران به عنوان مردمی عمیقاً دوست داشتنی، گفتند: مردم ما مردمی بسیار خوب و مؤمن هستند و حتی کسانی که به برخی ظواهر ملتزم عملی نیستند، دلشان با خدا و معانی و مفاهیم معنوی است. ضمن اینکه ملتزم نبودن در عمل به نوعی در برخی رفتارهای همه ما وجود دارد. مقام معظم رهبری وفاداری و آمادگی برای حضور در میدان های گوناگون دفاع از ایران و نظام اسلامی در مقابل انواع تهاجم تبلیغاتی، عملی، سیاسی و اقتصادی بدخواهان را دیگر ویژگی ممتاز مردم خواندند و خاطرنشان کردند: مردم ما در هر موقعیتی که کشور و انقلاب نیاز به دفاع داشته است با به خیابان آمدن، صبر، شعار و حمایت و حتی با رفتن به میدان جنگ، وفاداری خود را نشان داده اند و به همین علت امام بزرگوار قاطعانه می فرمود ایمان مردم ما بهتر از ایمان مردم صدر اسلام است. ایشان افزودند:

به معنی واقعی باید قدر دان مردم مؤمن، علاقه مند، وفادار و هوشمند ایران باشیم و آنها را عمیقاً دوست بداریم؛ ضمن اینکه محبت به مردم همچون اکسیری است که باعث اثرگذاری حرف شماردل مردم خواهد شد. حضرت آیت... خامنه ای، دعوت به تقوا در خطبه های نماز جمعه را محدود به مسائل فردی ندانستند و گفتند: در قرآن به تعاون و همکاری در کار خیر و تقوا سفارش شده است؛ بنابراین تقوا یک امر اجتماعی هم است. ایشان با تأکید بر اینکه اسلام، دینی سیاسی است و همه مسلمانان باید در صحنه سیاست حضور داشته باشند، افزودند: البته میدان سیاست میدانی لغزنده است و برای جلوگیری از لغزش ها، مجهز شدن به «تقوای سیاسی» خوبشننداری و چشم باز» ضروری است که در این صورت جنگ روانی دشمن هم بی اثر می شود. مقام معظم رهبری ملامت و سرزنش گری در مقابل هر حرف یا کار خوب را از نمونه های جنگ روانی دشمن دانستند و گفتند: بنا به دستور قرآن از سرزنش ها نباید ترسید. حضرت آیت... خامنه ای، تشویق آحاد مردم به حضور در میدان های مختلف سیاسی و اجتماعی را در خطبه های نماز جمعه ضروری خواندند و افزودند: تشویق مردم به کارهای خیر اجتماعی مانند مشارکت در ساخت مدرسه و بیمارستان و کمک به آزادی زندانیان نیازمند و یا تشویق به حضور در میدان سیاسی مانند انتخابات، کاری لازم است. ایشان حضور در انتخابات را هم وظیفه و هم حق مردم دانستند و گفتند: حضور مردم در انتخابات به معنای حقیقی کلمه لازم است؛ البته انتخابات صرفاً تکلیف نیست بلکه حق مردم است که بتوانند قانون گذاران، مجریان قانون و یا اعضای مجلس خبرگان را انتخاب کنند. مقام معظم رهبری با تأکید بر اینکه جهاد تبیین در تشویق مردم به حضور در صحنه مؤثر است، صرف در عوت زبانی را کافی ندانستند و افزودند: عمل، روی خوش، زبان پاسخگو و حضور در جمع های گوناگون مردم به خصوص جمع های جوانان ضروری است. حضرت آیت... خامنه ای در بخش پایانی سخنانشان، با تأکید بر اینکه امروز دست خدا در مسأله بین المللی غزه قابل مشاهده و نمایان است، گفتند: مردم مظلوم و مقتدر غزه توانستند دنیا را تحت تأثیر مبارزات خود قرار دهند و امروز دنیا به این مردم و مبارزان و گروه مقاومت آنها به چشم قهرمان نگاه می کند. ایشان برجسته شدن مظلومیت و در عین حال پیروزی مردم غزه در چشم جهانیان را از آثار و برکات صبر و توکل آنان خواندند و افزودند: در مقابل، امروز کسی در دنیا قائل به پیروزی رژیم صاحب و خبیث صهیونیستی در جنگ نیست و در نظر آحاد مردم دنیا و سیاستون، این رژیم، رژیم مظلوم و متلاشی است. خونخوار و شکست خورده و تلاش می است. مقام معظم رهبری با تأکید بر اینکه مردم غزه با ایستادگی خود اسلام را در چشم انسان های جست و جوگر عالم، ترویج و قرآن را محبوب کردند. از خداوند سربلندی روزافزون مبارزان جبهه مقاومت به خصوص مردم و مبارزین غزه را مسألت کردند. ایشان همچنین با تمجید و تحسین کار بزرگ ملت بین و دولت انصاری... در پشتیبانی از مردم غزه، خاطرنشان کردند: یعنی ها به مجاری حیاتی رژیم صهیونیستی ضربه وارد کردند و از تهدید آمریکا ترسیدند چرا که انسان خداترس از غیر خدا نمی ترسد و این کار آنها حق و انصافاً صدقاً جهاد فی سبیل... است. حضرت آیت... خامنه ای ابراز امیدواری کردند: به آن پروردگار این مجاهدت ها، مقاومت ها و فعالیت ها تا پیروزی ادامه پیدا کند و خداوند نصرت و یاری خود را شامل همه کسانی نماید که در راه مورد رضایت او حرکت می کنند.

آیا رفتن پای صندوق مشکلی را حل می کند. نخبگان جامعه باید فراتر از عوام به موضوع نگاه کنند و همه جوانب را در نظر بگیرند. امروز جریانی همه قدرت را قبضه کرده و با نوعی تصفیه مدیریتی در کشور به راه انداخته بیش از ۴۰۰ نفر نخبه و مدیر را خانه نشین کرده اند. از سوی دیگر میزان مهاجرت نخبگان قابل توجهی پیدا کرده است. با این وجود راه حل این مسأله قهر کردن با صندوق های رأی نیست و بلکه حضور حداکثری است

به دنبال همین رویکرد هستند. ما انتخابات را قبول داریم و مردم نیز باید بدانند تنها راه حل نجات و توسعه کشور صندوق انتخابات است. آقای رئیسی در انتخابات ریاست جمهوری هیچ رقیب جدی نداشت و مشخص بود که به پیروزی می رسد. این وضعیت درباره برخی نمایندگان نیز وجود داشت. دلیل آن این بود که این نمایندگان در مناطق خود رقیب انتخاباتی نداشتند و به راحتی در انتخابات پیروز شدند. ما امیدواریم با تغییراتی که نهادهای نظارتی در رویکرد خود ایجاد می کنند شرایط برای حضور نخبگان جامعه در انتخابات فراهم شود. از سوی دیگر از جانب وزارت کشور باید پالس های مثبت بیشتری به مردم داده شود. هرچه پالس های مثبت بیشتری به مردم داده شود به همان اندازه میزان مشارکت در انتخابات نیز افزایش پیدا خواهد کرد.

این پالس های مثبت باید توسط چه کسانی داده شود. دولت چه نقشی می تواند در این زمینه داشته باشد؟

واقعیت این است که در دو سال گذشته تنها اتفاقی که در این مدت رخ داده این است که آمارسازی افزایش پیدا کرده است. چطور ممکن است یک مدیر عنوان کند در طول شش ماه یک میلیون شغل ایجاد کرده ایم؟ البته من نمی خواهم عنوان کنم مجلس و دولت قبلی بهتر بودند، اما آنچه مشخص است بین حرف و عمل دولت فعلی فاصله ای وجود دارد. وقتی بستر نقد فراهم نباشد و تمامی مدیران همسو باشند و نقدی صورت نگیرد بستر برای فساد و رانت مهیا می شود. البته با عذرخواهی از عده اندکی از نمایندگان مجلس یازدهم باید عنوان کنم ضعیف ترین مجلس پس از انقلاب مجلس یازدهم بوده است. آن چیزی که مردم را بیشتر نگران می کند ارائه آمارهایی است که دولت ارائه می کند. این در حالی است که مردم به خوبی شرایط را درک می کنند. از سوی دیگر اتفاقاتی در دولت رخ می دهد که تاکنون سابقه نداشته است. به عنوان مثال وزیر آموزش و پرورش عنوان می کند قصد داریم کتاب دختر و پسران را از هم جدا کنیم. آیا در جامعه امروز ایران این است که کتاب دختران و پسران باید از هم جدا شود؟ من با بی حجابی مخالف هستم. اما آیا در شرایط کنونی مشکل اصلی مردم ایران تنها حجاب است؟ امروز دختران و زنان این گلابه را دارند که شما چطور حجاب ما را می بینید، اما وضعیت اشتغال و معیشت ما را نمی بینید؟ من در هفته های اخیر منزل کسی در یک روستا رفتم که پول خرید دارو و درمان بیماری خود را نداشت و به همین دلیل بیماری خود را رها کرده بود. آیا مردم ایران با این همه ثروت و ظرفیت باید با چنین وضعیتی زندگی کنند؟ من فکر می کنم این وضعیت خوشایند هیچ کس نیست و باید تغییر کند و راه تغییر نیز حضور در انتخابات است.